

Kuukiri

Nr. 1 (132) Jaanuar 2005

Sõnumeid

Harri Holsting sai valla kultuuripreemia

Viiratsi valla haridus- ja kultuurikomisjon määras 2004. aasta kultuuripreemia Harri Holstingule eelkõige sportlike saavutuste eest. Küllap oli ka teistel kandidaatidel kaalukaid tulemusi, kuid otsus tehti ühe inimese kasuks.

20. juulil 1947. aastal Vändras sündinud Harri Holsting on oma isikliku elu meenutamisel väga napisõnaline, mistõttu on vähesed ka andmed tema elukäigu kohta.

Kooliteed alustas Harri 1955. aastal Pumbioja Algkoolis. Järgnesid õppeasutused, millest noormees ammutas erialaseid oskusi.

1970. aastal sidus Harri oma elu Vana-Võiduga, kus ta töötas mitmel ametikohal. Aastast 1991 on ta pensionär.

Alates aastast 1990 on Harri Eesti Vabariigi inasportlaste meistrivõistlustel erinevatel võistlusaladel jõudnud 109 korda esimese kolme hulka. Tulemuseks on 25 esikohta, 52 teist ja 32 kolmandat kohta.

Aastail 1995, 2000 ja 2001 tunnistati Harri Holsting Eesti Vabariigi parimaks inasportlaseks ning seda kinnitavad ka kolm karikat lisaks paljudele medallite ja diplomitele.

Karskete eluviisidega Harri käib tänaseni kaks korda nädalas lauatennist mängimas ning vahel annab juhiseid ka noortele. Samas osaleb ta inasportlaste võistlustel ja kokkulekutel.

Viiratsi valda on ta esindanud Võrtsjärve talimängude koroonavõistlustel.

Matti Kallaspoolik

Allar Jakobson – Aasta Korraldaja

Eesti Kooriühing tunnustas Allar Jakobsoni Aasta Korraldaja tiitli vääriliseks. Ettepaneku esitasid Viljandimaa kultuuritegelased, muusikaõpetajad ja

● Harri Holsting leiab igal pool tegevust.

MARET LINA foto

koorijuhid, kes tõstsid esile maakonna esikoorijuhi, "Koidu" ja Kalmetu kooli vilistlaskoori dirigendi, Kalmetu Põhikooli muusikaõpetaja tuumakat tööd.

Tänu Allar Jakobsoni eestvedamisele said suursündmuseks Hüpassaarel toimunud suvine Mart Saare laulupidu, talvine laulupäev ja "Koidu" koori 135. aastapäeva tähistamine. Selle ürituse korraldamise eest nimetas Eesti Kooriühing "Koidu" Aasta Kooriks.

Aasta Teoks hinnati Karksi Kultuurikeskuse valmimist ja Suure-Jaani muusikafestivali.

Aasta Toetaja oli Viljandi Omavalitustuste Liit.

Maret Lina

Reorganiseeritakse "Viikomit"

1. jaanuarist reorganiseeritakse munitsipaalasutust "Viikom".

Joogi- ja heitvete kanaliseerimisega seotud varad ja toimingud lähevad üle osaiühingule "Viiratsi Veevärk". Ülejäänud "Viikomi" korraldada olnud tegevused (kalmistute haldamine, teedemajandus, tänavavalgustus, haljastus) läheb vallavalitsuse hallata.

"Viikom" kui asutus on praegu likvideerimisel olev ettevõtte. Praegu kor-

raldatakse 2004. aasta eest maksmata arvete tasumist ja laekumata arvete sissenõudmist, koostatakse lõppbilanss ja ettevõtte likvideeritakse märtsikuu lõpuks. Need ettevõtted ja eraisikud, kellel on võlgnevusi MA "Viikomi" ees, peavad need kiiresti likvideerima. Arvete tasumata jätmisel nõutakse summad sisse kohtu korras.

Need töötajad, kes ei tegelnud vee ja kanalisatsiooniga, on alates 1. jaanuarist vallavalitsuse töötajad. MA "Viikomi" töötajatest koondatakse viis inimest. Alates 2005. aastast ei tee vallavalitsuse alluvuses olevad töötajad teenusteid. Nad hakkavad korras hoidma vallavalitsuse hallata olevaid pindu ja objekte.

2005. aasta algusest haldab valla kanalisatsiooni ja veevärki AS "Viljandi Veevärk".

Väino Luik, vallavanem

Kes soovib seinakalendrit?

Vallamajast on võimalik saada veel "Kuukirja" seinakalendrid, kui mõnel valla leibkonnal jäi see saamata. Võib anda endast teada toimetajale telefonil 439 4473. Ta hoolitseb selle eest, et postiljon selle kohale toob.

Maret Lina

Volikogus 23. detsembril 2004

Sõnumeid

Kalmetu lapsed tantsisid lasteabikeskuses

Kalmetu Põhikooli algklasside rahvatantsurühm andis 16. detsembril jõulueelse kontserdi Viljandi Lasteabikeskuse lastele ja töötajatele.

Tantsud ja laulud panid pealtvaatajate silmad särama ja käed rütmi kaasa plaksutama. Tantsulapsed said aga uudistada sealsete laste õppe- ja mänguruumi. **Maire Sarapuu**

Õpilasi kutsutakse ürgset rütmi joonistama

Viljandi turismiarendajad koos Viljandi Lastekaitse Klubi, Viljandi Maavalitsuse ja Viljandi Linnavalitsusega kuulutavad välja joonistamisvõistluse, et saada õpilastelt uusi mõtteid, kuidas võiks tutvustada Viljandimaad, tunnetades tema ürgset rütmi.

"Ürgses rütmis" on Viljandi kui turismipiirkonna tunnuslause. Logo ehk piirkonna märk on päikeseratas.

"Ürgset rütmi" võib tunnetada näiteks Viljandimaa looduses, kultuuritraditsioonides või spordiüritustel," rääkis võistluse üks eestvedajaid, maavalitsuse lastekaitse peaspetsialist Margit Pajo. "Nüüd on igal õpilasel võimalus meie maakonna maine kujundamisele oma panus anda."

Võistlusele oodatakse 1.–12. klassi õpilaste joonistusi teemal "Ürgses rütmis". Kes üksi joonistades hätta jääb, võib appi kutsuda oma sõbra või klassikaaslased, sest esitada võib ka kollektiivse võistlustöö. Parimaid töid kasutatakse Viljandimaad tutvustavate materjalide trükkimisel. 25–30 tööd eksponeeritakse näitusel Eestis, Saksamaal ja Poolas. On palju eriauhindu.

Võistlustööd (soovitavalt A3 formaadis) palutakse tuua 28. veebruariks Viljandi Turismiinfokeskusesse Vabaduse plats 6. Lisada kindlasti nimi, vanus, kool, kodune aadress, kontakttelefon või e-maili aadress ja tööd juhendanud õpetaja nimi.

Margus Haav,
Viljandi Maavalitsuse
pressiesindaja

Soodustusikud ootavad ettepanekuid

Eelolevaks suveks on taas võimalik tellida soodustusikuid Remniku Laste- ja Noortelaagrisse ning Urumarja ja Luunja Noortelaagrisse.

Soove ja ettepanekuid ootab Viiratsi valla sotsiaaltöötaja telefonil 439 4604.

Elviira Hendrikson,
sotsiaaltöötaja

Lühidalt olulisest

2004. aasta Viiratsi valla haridus-, kultuuri- ja spordipreemia laureaat on inasportlane Harri Holsting.

Määrati katastriüksuste sihtotstarbed.

Taotleti munitsipaalomandisse Mähma tee.

Nimetati teed, et need kooskõlla viia teederegistriga.

Otsustati maksta Vivian Leigile 10 000 krooni toetust Uusnas tulekahju tagajärgede likvideerimiseks.

Viidi sisse eelarve muudatused.

Kalmetu Põhikooli hoolekogusse määrati volikogu esindajaks Ly Raudjalg.

Vastati õiguskantsleri kirjale.

Muudeti volikogu määrust, mis puudutas kiireloomulisi küsimusi ja nende võtmist volikogu päevakorda.

Seati kasutusõigus Viljandi–Tartu maantee äärsele valla kinnistule Viiratsi vana puhastusseadme juures, mida läbib aktsiaseltsi "Elion Ettevõtte" valguskaabel.

Viiratsi valla ühisveevärgi ja kanaliseerimise arengukava aastateks 2005–2017

Kava koostaja Kristo Kärmas rääkis Viiratsi valla veemajanduse probleemidest. Torustikud on vananenud ning vajavad suuri investeeringuid. Lahendamata on sademevete probleem. Vesi sisaldab normist rohkem fluori. Fluoriärastustehnoloogia, mis on väga kallis, suurendab oluliselt summasid.

Viiratsi aleviku elanikud juba tarvitanud kvaliteetset joogivett, kevadel lülitub sinna ka lastekodu.

2005. aastal juhitakse Viiratsi ja Tee-meistri reoveed linna valmivasse kompleksi.

2005. aasta eelarve esimene lugemine

Üksikisiku tulumaksu laekumiseks on planeeritud 12,5 miljonit krooni (23. detsembril seisuga oli laekunud 11,7 miljonit). Maamaksuäära ei muudeta (laekunud oli 1,4 miljonit krooni). Teede investeering 240 000 krooni on esialgselt sama, mis 2004. aastal, aga see kindlasti suureneb.

Kulude poole pealt on plaanis suurendada arvuulapseliste perede jõulutoetust arvestusega, et iga laps saaks 500 krooni.

Kui praegu saavad koolilõputoetust põhikoolide ja gümnaasiumide lõpetajad, siis järgmisest aastast hakatakse toetama ka kutsekoolide lõpetajaid.

Suurendatakse toidurahatoetust koolis ja lasteaias.

Tšernobõlis käinud meestele, keda on

vallas 18, hakatakse maksma igal aastal 1000 krooni (seni 400) ravikuludeks.

Augustis lõpeb laenu tagasimaksmine, mis võeti Viiratsi kooli valmishitamiseks. Mõeldakse juba uutele investeeringutele.

Sügiseks tahetakse ära remontida Vana-Võidu Lasteaia siseruumid, selleks on planeeritud 400 000 krooni. Viiratsi Lasteaed ootab juurdeehitust.

Kalmetu kooli siseremondiks plaanitakse kuni 300 000 krooni ja vallamaja teise korruse tarvis 100 000.

Uusna külamaja tarvis minevat kolme miljonit eelarves pole. Vallavalitsus on arvamisel, et 2005. aastal see peab valmima, kuid selleks on vaja võtta laenu.

Kirikute võimalik koostöö

Volikogu liige Roland Tulik esitas eelnõu, mis puudutas Viiratsi valla ja Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku koostööd.

Volikogu pole vastu kirikuga tehtavale koostööle, kuid peab seda rangelt vabatahtlikuks.

Vallavalitsuse info

7. detsembril vallavalitsuse istungil arutati Viljandi vee tulekut Viiratsisse, üleüldisi vee ja kanaliseerimisega seotud probleeme, tänavavalgustuse arvelevõtmist, Kärma silda, teede liivatamist, Viiratsi Lasteaia esise tee remonti, probleeme "AVM-TERM-iga", koostööd kirikuga ja pansionaadi kohamakse.

14. detsembril olid töös 2005. aasta eelarve, toetuste maksmise korra muutmine, Tänavassilma Rahvamaja siseremondi küsimused ja Vana-Võidu soojatrassi paigaldamine.

21. detsembril tegeldi Viiratsi tuletõrjeveevõtu kohtadega, Uusna Kõrtsimaja korteritega, Tõnissoni sünnikoha muru niitmise korraldamisega, Viiratsi spordiruumidega, eakate inimeste sünnipäevaõnnitlustega ja toimetulekutöetustega.

Avaldused

Tartu maantee remont Tänavassilmas on tekitanud mitmeid probleeme. Vallavanem käis neid täpsustamas teedevalitsuse esindaja juures. Mõningates küsimustes olid tee-ehitajad sundseisus.

Kõnnitee on nüüdseks piiratud ja selle puhtana hoidmine on valla kohustus. Kõnnitee ehitatakse edasi kuni kaupluseni (eskiisprojekt 2005. või 2006. aastal).

Praegune märgistus on ajutine ja asendatakse pärast remondi lõppemist täielikult nõuetekohasega.

Järgmisel volikogu istungil toimub 2005. aasta eelarve teine lugemine, antakse teavet Võrtsjärve Sihtasutusest ning jäätmekäitluse piirhindadest ja sagedusest.

Maret Lina

“Tõrukesed” aastal 2004

2004. aasta oli Viiratsi valla lasteaedadele juubelihõnguline: suur öde Viiratsi “Rüblik” sai 45 aastat vanaks ning nooremad Vana-Võidu ja Uusna neljakümneseks.

Uusna lasteaed “Tõruke” on oma eluaja jooksul kolinud mitu korda. 1997. aastast paikneme Uusna külas asuvas kortermajas. Alustasime väga kitsastes oludes: pidime ära mahtuma ainult 3-toalisse korterisse. Täna sel päeval aga ei tunneks toona meil olnud inimene lasteaia ruume enam äraagi.

Tänu Viiratsi Vallavalitsuse abile ja mõistvale suhtumisele on iga aasta meile midagi uut ja rõõmustavat toonud. Kõrval asuva korteri arvelt saime leevendust ruumikitsikusele. Laste mängutuba on avar ja valgusküllaline ning WC ja pesemisruum vastavad igati nõuetele. Puhtas ja rõõmsaks värvitud köögis valmivad kokatädi Sirjel ainult maitsvad söögid.

2003. aasta suvel hakati mänguväljakut uuendama. Jällegi peame tänama Viiratsi Vallavalitsust, kes eraldas meile vajaliku summa. Onu Kalle ehitatud mänguvahenditel saavad nüüd turnida kõik, sest väljak on avatud kõigile huvilistele.

Eriti rõõmustab see, et ükski mänguvahend pole vajanud remonti. Täheleb onu Kalle töö on olnud hea ja ükski laps pole üritanud oma jõudu näidata.

Uusna lasteaed on avatud argipäeviti kella 7.30–18. Siin on 2–7-aastaste laste liitühm. Juba mitu aastat on kohad täis olnud. See näitab, et Uusna küla on elujõuline ja järelkasvu puuduse üle ei kurda.

Meie oma olümpia

Elmine, juubeliaasta tõi meie traditsiooniliste ürituste nimekirja ka paar täiesti uut. 31. mail toimusid esimesed Kalmetu kooli olümpiamängud. Meie

● Uusna “Tõruke” tegutses Kalmetu kooli olümpiamängudel indiaanlastena. ENE AUSTRINI fotod

lasteaed esines seal indiaanisuguharu “Tõrukeste” nime all. Nii mitmeski Uusna küla peres on aukohal lapse olümpia-medal ja diploma.

Samuti toimus augustis Uusna lasteaia töötajate ja vilistlaste piknik vana maja juures. Osavõtjate hulgas oli ka endine töötaja Meralda Tamm, kelle tööaamatus on sissekanne 1964. aasta suvest, kui ta Uusna lasteaeda tööle võeti.

Selle ürituse muutsid südamlikuks Viiratsi vallavanema Väino Luige tänusõnad endistele ja praegustele töötajatele ning Kalmetu Vilistlaskoori esinemine Allar Jakobsoni juhatamisel. Aitäh kõigile, kes kiirel suveajal leidsid aega tulla!

2004. aasta sügisel saatsime kooli ainult ühe lapse – Sigrid Jakobsoni. Tänu tihedale koostööle Kalmetu Põhikooliga oleme niinimetatud oma laste käekäiku kooliteel jälginud. Sigridi edu rõõmustab kogu lasteaia peret.

Lasteaial on tihe koostöö sõpradega Norrast. Juba teist aastat koguvad sealsed teismelised poisid ja tüdrukud meile mänguvahendeid ja käivad neid isiklikult kohale toomas. Meie omalt poolt oleme neile ise suveniire meisterdanud ja oma igapäevaelust põnevaid pilte saatnud.

Detsember on põnev kuu

Detsember on alati olnud lasteaia kõige põnevam kuu. Punamütsilised tegelesid sibavad ja piiluvad akende taga. Paistab, et meie pere on igati tubli ja tegus olnud, sest päkapikupere nimega “Leik” saatis meile jõuluvanaga suure suure maiustustekoti. Suur aitäh neile! “Tõrukesed” said päris pikaks ajaks suud magusaks.

Alanud on 2005. aasta. Loodame, et ees on palju huvitavat ja rõõmustavat.

Täname veel kord oma koostööpartnereid, kes aitavad lastele rõõmu ja sära silmisse tuua.

Jõulupeo lõpul laulsime koos laste ja nende vanematega ühislaule. Mõelge ka teie nendele sõnadele:

“Kingi üks naeratus lapsele, tuhat maailma selle eest saad. Tuleb päike ta palgele, siis rõõmu sinagi näed.”

Ene Austrin,
Uusna lasteaia juhataja

● Lasteaeda saabus koorem mänguväljakut.

Jõulu- kontsert Kalmetu koolis

● Jõulukontserdil esines vilistlaste koor, keda juhendab muusikaõpetaja Allar Jakobson.

MARET LINA fotod

26. detsembril toimus Kalmetu Põhikoolis jõulukontsert. Esines Kalmetu kooli vilistlaskoor. Ette kanti nii traditsioonilisi aegumatuid igihaljaid jõuluviise kui kaasaegseid ja Viljandi muusikute palasid.

Vilistlaskammerkoori häälepuhkusepause sisustasid esimese ja viienda klassi ansamblid ning võrratu kellade ansambli kõlaga ksülofonivisiik. Viimase etteastet ilmetasid liikumine, neidude valged kindad, mahedahäälelised ksülofonihelid – baas kohalikule uustulnukale muusikas.

Kontserdi vaheajal maitsti aroomikat taimeteed ja näksiti jõuluhõrgutisi.

Pärast vaheaega asuti ühislaulmisele. Pealtvaatajaid oli mitukümmend, kes harmoneerusid esilauljatega.

Ühiskoor kandis muusikaelamused kodudesse.

Maret Lina ● Peolisi üllatas kellakõlaline ansambel.

● Pealtvaatajad ühinesid lauljatega suureks ühendkooriks.

● Kontserdi vaheajal maitsti kibuvitsateed ja jõuluhõrgutisi.

EESTI MAA OMAVALITSUSTE LIIT EILE, TÄNA JA HOMME

Eestis on kohalikud omavalitsused teinud koostööd alates 20. novembrist 1921. aastal, kui moodustati Eesti Maaomavalitsuste Liit. 1927. aastal muudeti selle põhikiri ja uueks nimeks sai Eesti Maaomavalitsuste Liit. Liitu kuulusid peale maavalitsuste ka vallaomavalitsused. Nõukogude võimu poolt 1940. aastal lõpetatud Eesti Linnade Liidu kui ka Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevus taastati 1990. aastal.

Täna tegutsevad Eestis kaks üleriigilist omavalitsuste liitu – Eesti Linnade Liit (ELL) 47 liikmega ja Eesti Maaomavalitsuste Liit (EMOL) 173 liikmega. Mõlemad on loodud kohaliku omavalitsuse üksuste liidu seaduse alusel.

Linnade liitu kuulub üle poole rahvastikuregistri andmete alusel Eesti elanike arvust ja maaomavalitsuste liitu üle poole Eesti kohaliku omavalitsuse üksustest, kus elab kokku 394 280 inimest, mis moodustab 29 protsenti Eesti elanikkonnast. Mõlemad esindavad liitu kuuluvaid kohaliku omavalitsuse üksusi kui tervikut suhetes riigiorganite, teiste isikute ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Kuni 2003. aastani seisid Eestis maaomavalitsuste eest kaks ühiste huvidega organisatsiooni – Eesti Maaomavalitsuste Liit (EMOL) ja Eesti Omavalitsusliitude Ühendus (EOÜ). 14. novembril 2003 otsustasid EMOL ja EOÜ ühendada Paide Kultuurikeskuses EMOL-i üldkoosolekul (Maapäeval) oma jõud üheks Eesti kohalike omavalitsuste huve silmas pidavaks

üleriigiliseks liiduks, võttes aluseks Eesti Maaomavalitsuste Liidu ajaloolise järjepidevuse. Osales kokku 173 omavalitsust kahe esindajaga igast omavalitsusest. Maapäeval võeti vastu uus EMOL-i põhikiri, valiti esimees ja aseesimehed ning juhatuse, revisjonikomisjoni ja volikogu uus koosseis, kuhu nimetati kaks esindajat igast maakonnast maakonna omavalitsusliitude ettepanekul. Maapäeval vastu võetud otsustena on EMOL-i eesmärkideks koondada kohalike omavalitsusi nende ühiste huvide ja õiguste väljendamiseks, esindamiseks ja kaitsmiseks.

EMOL-i esimeheks valiti Urvaste vallavanem Kurmet Müürsepp ja aseesimeesteks Kambja vallavanem Ivar Tedrema ning Tarvastu vallavanem Jaan Lukas. Lisaks esimehele ja aseesimeestele on juhatuses seitse liiget: Põltsamaa vallavanem Toivo Tõnson, Laheda vallavanem Sirje Tobreluts, Imavere vallavanem Jüri Ellram, Are vallavanem Enn Kuslap, Leisi vallavanem Mart Mäeker, Taebla vallavanem Ülle Erman ja Kohtla vallavolikogu esimees Arno Rossman.

EMOL-i tegevus viimase aasta jooksul on saavutanud täishoo. EMOL-i büroos on täiskohaga kolm töötajat, järgmisel aastal võetakse lisaks tööle kaks uut töötajat. Oma tegevuse rahastamisel ollakse riigist sõltumatud, mis tähendab seda, et EMOL-i tulubaas koosneb eelkõige liikmemaksudest. Aluseks on 2004. aastal püsiosana 3000 ning elanike

arvuga võrdeline osa – 3 krooni elaniku kohta, 2005. aastal vastavalt 5000 ja 5 krooni elaniku kohta. Kokku moodustab 2004. aastal EMOL-i liikmemaksu püsiosa 528 000 krooni ning elanike arvu osa 1 206 297 krooni ning 2004. aasta liikmemaks on kokku 1 734 297 krooni. 2005. aastal on Maapäeva otsusena püsiosa 865 000 ja elanike arvu osa 1 980 985 ning kokku 2 845 985 krooni.

Seda raha kasutatakse oma liikmete huvide eest seismiseks, omavalitsusliku haldussüsteemi arendamiseks ning võimu detsentraliseerimiseks, mis lähtub iga piirkonna elanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestab kõikide kohaliku omavalitsuse üksuste arengu iseärasusi. Hinnanguliselt toob EMOL-i liikmete iga 2004. aasta liikmemaksu kroon 2004. aastal juurde vähemalt 115 krooni ja 2005. aastal 260 krooni, kokku 375 krooni. See tulemus on saavutatud koostöös ELL-iga, esindades kohalike omavalitsusi läbirääkimistel vabariigi valitsusega. Iga omavalitsus üksinda võttes ei ole suuteline enda eest seisma ei riiklikul ega ka rahvusvahelisel tasandil.

Viljandi maakonnas on EMOL-i liikmeteks kõik vallad peale Saarepeedi. EMOL on avatud kõikidele EMOL-i või ELL-iga mitteliitunud valdadele, keda seovad ühised huvid ja koostöö ühise eesmärgi nimel.

Uno Silberg,
EMOL-i büroo direktor

Sõnumeid

Joonistusvõistlus tõi jalgratta

Mittetulundusühing "Noored Sotsiaaldemokraadid" korraldas lastele helkuriteemalise joonistusvõistluse "Olen särav laps". Selle eesmärgiks oli propageerida liiklusohutust põhikoolialiste laste seas. Kalmetu Põhikooli neljanda klassi õpilane Triinu Tamm saavutas IV–VI klassi arvestuses esikoha. Triinu sai auhinnaks jalgratta.

Võistlusele laekus kokku 2300 tööd paljudest Eesti koolidest.

Maire Sarapuu

Kahekordse juubeliga võistlus

Sellest on möödas omajagu aastaid, kui nelja valla võrkpallurid otsustasid korraldada igal aastal naabrimeeste ja -naiste turniiri. Et see üritus toimub kevadel ja sügisel, siis möödunud aasta lõpul tähistati kahekordset juubelit: meestel oli 50. ja naistel 45. turniir.

Viiratsi valla esindajad Vana-Võidust (Varje Reede, Karin Kalm, Kerli Pukk,

Eha Kooser, Karmen Mikk, Maret Järvesoo, Daisy Sovi) olid edukad naiste turniiril. Järgnesid Saarepeedi, Kõo ja Kolga-Jaani valla esindus.

Meeste turniiri võitis Saarepeedi meeskond. Teise kohaga lõpetas Vana-Võidu (Villu Kangro, Aavo Moks, Ülo Tigasing, Taavi Tigasing, Tiit Tamme,

Jorma Jürgens) esindus. Järgnesid Kolga-Jaani ja Kõo valla võrkpallurid.

Aastal 1971 oli selle ürituse üks algatajaid omaaegne Vana-Võidu Tehnikumi pedagoog Hans Kõögard.

Loodame, et see üritus kestab veel aastaid.

Matti Kallaspoolik

XXIII Võrtsjärve talimängud toimuvad Pukas

Seekordsed talimängud toimuvad 5. veebruaril Valgamaal Pukas vallas Puka alevikus.

Võistluste programmis on 16 võistlusala.

1. Suusatamine naistele ja meestele neljas vanusegrupis.

2. Teatesuusatamine: 2 naist ja 2 meest.

3. Reesõit: 3 meest ja 2 naist.

4. Kelgutamine: 4 tüdrukut + 4 poissi (10–12-aastastele).

5. Laste tillusuuskadega sprint: 2 poissi + 2 tüdrukut (kuni 9-aastased, distants 200 m).

6. Uisutamine: 1 naine ja 1 mees.

7. Kurling (jääkeegel): 2 võistlejat.

8. Korvpall: naised ja mehed. Võistkond 8-liikmeline. Meie valla alagrupis on veel Põdrala ja Kolga-Jaani esindus.

9. Male: 2 meest ja 1 naine, 20 minutit mängule.

10. Kabe: 2 meest ja 1 naine, 20 minutit mängule.

11. Lauatennis: 2 meest ja 1 naine.

12. Laskmine: 1 naine ja 2 meest. Lastakse õhupüssist 10 lasku 10 m kauguselt püstiasendist.

13. Mälumäng: 5 võistlejat, 20 küsimust (Võrtsjärv, kultuur, sport, kirjandus, ajalugu ja varia).

14. Autode lumerajasõit: arvesse läheb kahe parema tulemus. Tänavasõidu ja ühesillaveoga autod, võib kasutada naaste, mitte piike. Kehtiv liikluskindlustus ja tehniline ülevaatus. Võistleja peab kandma kiivrit.

15. Vallajuhtide mitmevõistlus. Võistkond kaheliikmeline, võistlusala saab teada võistluspäeval.

16. Laste mälumäng: 6., 7., 8. ja 9. klassi üks õpilane, kellel peab olema kehtiv õpilaspilet. Teemad: Võrtsjärv, ajalugu, sport, kirjandus ja kunst. Esitatakse 20 küsimust.

Mõned selgitused

1. Võistluste ajakava jõuab meie valda ilmselt järgmisel nädalal.

2. Seoses praeguse lume puudumisega selgub mitme esimese võistlusala korraldamine veebruarikuu alguseks.

3. Suusatamist (ilmselt ka teatesuusatamist) jooksmisege ei asendata.

4. Seni pole võistluste kavas koroonamängu, mida lubati kavasse võtta esimese võimalusel.

Jääb üle veel oodata ilusat talveilma.

Matti Kallaspoolik

OHELIKU MADISE JÕULUNÄGEMUS

Oheliku Madis jälgis mõni päev enne jõule televisioonist meie peaministri jõulusõnumi viimist Lihula rahvale. Ta jälgis ka mõni kuu tagasi sellele eelnenud Lihula lahingut, kus sealse valla rahvas kaitses kogu hingest Eesti vabaduse eest langenud sõjameestele püstitatud mälestusmärki. Nüüd tahtis Oheliku peremees näha, kuidas seda suurt jama suudab valitsuse kõrge esindaja lahendada.

“Aktuaalne Kaamera” tõi 21. detsembri õhtul vaataja ette pühade-eelse pildi Lihulast.

Näidati Juhan Partsi, kes astus välja “Vesiroosi” sööklast. Tema ümber oli mitu marakratti. Ega siis ometi rutatud vutti lööma? Oh ei! Isand tegi juttu eaka naisega, et kuidas käsi käib. Ehmunud memm sai endast jagu ja lausus selge sõnaga: “Tänan küsimast... Aga teie seal Toompeal mõelge rohkem maarahvale – elu on kurb, võrreldes...”

Nagu ette arvata, sai emake vastuseks: “Küll asi paraneb, lootma peab tulevikule.” Et nende ümber kogunes rahvast, vabandas rahutooja oma hilist kohalejõudmist sellega, et sõiduk vedas jälle alt – masin pole kõige parem.

Madis mõtles, kes küll usuks seda juttu, et selline isand sõitis kohale “maanteemuhuga”.

Juba näidati külalist asetamas vanikut Vabadussõjas langenute mälestuseks. Teda saatsid ikka needsamad jöngermannid, kellega Parts näis hästi sobivat.

Edasi näitas kaamera juba valitsusjuhti kooli võimlas.

Mehel võttis 110 päeva aega, et kohtuda Lihula rahvaga silmast silma. Näha oli, et ta pole rahvamees, vaid mängib seda: tema sõnad jäid kaugeks tegudest, mis pandi toime 2. septembril. See paistis välja ka saalis viibinud inimeste nägudelt.

Äkki tõusis rahva hulgast daam nagu jõuluinglel valges ja seadis kõrge külalise hätta küsimusega: “Oelge, palun, miks passib praegu siit mõned kilomeetrid eemal metsas kaks bussitait märulipolitseinikke? Kas te alati liigute selliselt?”

Vastaja näis takerduvat, ent siis kogus end ja ütles: “Mul puudub info, seda tuleb kontrollida...”

Madis jäi mõttesse: kas peaminister tõesti ei teadnud, mida poisid tema seljataga teevad? Mida arvata riigimehest, kes ilmub rahva ette, kaks kätt püksitaskus, ja palub rahvalt andestust tehtud jama pärast. Ta on lasknud rahva läbi peksta ja tuli seejärel Lihula kooli ütleva, et Eesti Vabariik ei lähe iial oma rahva vastu. Ja samal ajal on metsas varjul lahingumeeskond. Kelle vastu?

Madis mõtles, miks ometi pole valitsusjuht valinud endale mõnda selget

pead, kes tunneks hästi Eesti ajalugu ja eestlasi, kellest on järel peaaegu ka putäis – 800 000 inimese piires. Veel ei näi peaministri ajudesse jõudvat tõde, et Eesti jõud pole Euroliidus, vaid Eesti külades ja talude taastamises ning sellega seoses peaks Eesti Vabariik andma taludele odavat laenu. Meie rahvaarv tõuseks kiiresti, kui taluperedest sirguks rohkem järglasi. Eesti mees ja naine pole suguvõimetud! Aga riik pole sellele küllaldaselt mõelnud.

Madis jätkas oma mõttelõnga.

Need, kellele rahvas pani Lihulas mälestusmärgi, olid viimased Eesti mehed ja mehepojad, kes langesid võitluses vihase vaenlase vastu 1941. aastal puhkenud ägedas maailmasõjas. Nad kaitsesid oma isamaad viimse vere tilgani. Nad olid Saksa sineleis, sest õiget ürpi ega ka abi polnud enam kuskilt võtta. Olid vaid järjestikku okupeeritud kodumaa, kindel lootus ja sügav usk.

Need langenud, kellele püstitati Lihulasse ausammas, armastasid seda maad kogu hingest. Mälestus neist on püha. Mis mõtet on valet levitada ja eestlaste tunnetega mängida? Kui valitsuse esindaja oleks seda taibanud, poleks tal olnud raske öelda rõõmuvast jõulusõnum: pangem julgelt see mälestusmärk oma kohale tagasi, sest oma rahva ajalugu me ei saa muuta.

Muidugi seda ei tehtud. Sellepärast Madis nüüd arvabki, et ega Juhan Parts ole õige riigimees. Kas tema armastab kogu hingest oma rahvast? Arasõber on see, kes ütleb sulle vead otse, mitte tagaselja. Politsei ei tegutse omaette – tema teenib ikka riiki. Kuidas sai kaks bussitait mehi Soovälja raba tee?

Madis jääb endale kindlaks. Tema kui Eesti Vabariigi kodanik küsib, kas meid esindavad Toompeal rahvast südamest mõistvad ja armastavad juhid või oinakarid? Madise meele on teinud murelikuks need noored, külma kõhu ja kaine pilguga valitsust kujundavad poisidki, kellele tema nende võimuletulekul oma hääle andis.

On taas lähenemas valimised.

Maise silme eest jookseb läbi praegune valitsusliit. Kes on nende seas tulevased juhid? Võib-olla peame hoopis kutsuma tagasi neid haritud mehi, kes valdavad hästi võõrkeelt ja elavad mujal maailmas, aga on jõudnud arusaamisele, et ainult Eesti on see armas kodumaa, kus on tarvis rahvast aidata eluraskustest välja, et Eesti põlisrikkus MAA ei seisaks kasutult, vaid aitaks oma rahvast toita ja katta ja talle jälle tõelist rõõmu pakkuda.

Tänase folkloori pani kirja
Kalep Jõulu

Vana-Võidu,
31. detsember 2004

ON AEG ENDALE MÕELDA

Uut aastat alustasime tänuliku südamega, et Looja on meie kehale veel kin-kinud tervist, hingele tuge ja vaimule head elusuunda.

Samas on meie Taevane Isa tuletanud meile meelde, et ka Eestimaal võib toimuda looduskatastroofe, et me sõltume paljudest suurtest jõududest, et me ei tohiks end pidada vägevateks maailma valitsejateks, kes võivad karistamata teha inimkatseid.

Soovin kõigile Viiratsi valla inimestele tervist ja jõudu jätkuvaks aastaks ja ikka tahtmist midagi tahta teha – tahta süüa puhast, kodu lähedal kasvatatud täiesti tavalist toitu! Tahta suhelda heatahtlikult oma kõige tavalisema ja lähema naabriga sõbralikult! Tahta õppida elama kõige tavalisemate, juba ammu meie esivanematele teada olnud põhimõtete järgi! Ja nii lihtne see elu olekski.

4. jaanuari "Terviselehes" on kristlik arst Silvi Mänd avaldanud artikli "Terves kehas terve vaim", tuginedes meediku Leo van Dolsoni raamatule "Kümme kuldset tervisereeglit".

Et "Terviselehte" ei ole kõigil võimalik lugeda, siis toon siinjuures lühendatult ära olulisema.

Kui neid reegleid oma elus võimalust mööda järgida, siis on tõenäoliselt ka pidev heaolu ja vaimne tervis. Seitse reeglit puudutavad rohkem vaimse tervise saavutamist ainevahetuse tugevdamise läbi, kolm viimast aga aitavad otseselt kaasa vaimumaailma rikastamisele.

1. Põhjus-tagajärg – mida külvame, seda lõikame: kas egoismi ja vihkamist või hoopis kaastundlikkust, armastust ja headust.

2. Puhkus – tervise taastamine tööväsimusest, pingetest ja ülesõomisest.

Uni aitab säilitada hingelist tasakaalu, parandab keha ja mõistuse tööd.

3. Aktiivsus: võimlemine paneb tööle kõik elundid, parandab vereringet ja annab jõudu (jõud saavutatakse läbi pingutuse).

4. Mõõdukus, kasinus, enesevalitsemine: paras jagu enesekontrolli, suunates tahtjõuga oma söömist, joomist, elamist ja suhtumist.

5. Kord ja puhtus keha hinge ja vaimu osas aitab korrastada ainevahetust.

6. Püsivus ja tasakaal ainevahetuses ja kogu organismis saavutatakse immuunsüsteemi ehk kaitsevõimet tõstva tervisliku eluviisiga, usaldusega oma kõrgema vaimuse vastu.

7. Keha ja ajutegevuse varustamine vajalike toitainetega saavutatakse parimal moel eelkõige loodusandide abil: rohke puu- ja juurviljade, tera- ja kaunviljade, pähklite, seemnete ja roheliste taimede tarvitamisega.

8. Optimismi annab liikumine, mis paneb ajurakkudes tööle õnnehormooni eritava mehhanismi.

9. Eluraskused muutuvad kergemaks siis, kui on võimalik neid kellegagi jagada – kui mitte jagada sõprade või lähedastega, siis näiteks Loojaga.

10. Looduses valitsev seaduspära viib meid lähemale seaduspärade loojale – algallikale, nimetatagu seda siis Jumalaks, Buddaks, armastuseks jne. Harmoonia selle algallikaga toetab hingeliselt, aitab kriisilukordadest üle, sest annab suurt hingelist tuge ja võimaldab ilma katastroofita (ise enese külge käe panemiseta) kriisist välja tulla.

Kadri Vollmann

MIDA LOEB VIIRATSI INIMENE

Vanarahvas luges tibusid sügisel, maamees arvab saaki kokku salves samuti sügisel.

Kultuuriametnik ootab aruannet tehtud tööst raamatukogult jaanuari lõpuks.

Kui vi arve kokku klõpsates tuleb raamatukoguhoidjal siiski silme ette ka töö sisuline külg möödunud aastal. Üritades koostada raamatute TOP 10, tekkis ülevaade nõutavamatest autoritest ja nende viimati ilmunud teostest.

Millised olid siis loetavamad autorid 2004. aastal Viiratsi Raamatukogus?

- S. Brown ("Tere, pimedus")
- B. Cartland ("Armunäljas")
- D. Dontsova ("Rahakas kärnkonn")
- J. Krenz ("Tõde on valus")
- R. Pilcher ("Tühi maja")
- K. Rakke ("Ilusjake")
- N. Roberts (triloogia "Teadmiste võti, Valguse võti, Vapruse võti")
- J. K. Rowling ("Harry Potter" ja "Fööniksi ordu")
- D. Steel ("Pulmad")
- E. Tohvri ("Lepavere mõis")

L. Uustulnd ("Reis võlgu")

E. Väljaste ("Kahetsus")

Viiratsi Raamatukogu lugeja huvitub aimeraamatutest, ajaloo- ja käsitööst ning tunneb huvi horoskoopide vastu.

- Mõned enam loetavamad:
"Guinness World Records 2005"
"1000 hämmastavat tõsilugu"
"1000 uskumatut lugu"
Ülle Ulla, "Terpsichore tiiva all"
Pille-Riin Purje, "Jüri Krjukov"

Kai Oidermaa,
Viiratsi Raamatukogu bibliograaf

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Veebruaris

1. Eino Lilienthal	70
2. Ella Telve	84
2. Otto Pärt	74
3. Heino Mikk	76
4. Aino Kaubi	70
5. Väike Järv	75
5. Elfriida Sadam	72
5. Jekaterina Maksimova	65
6. Väino Rätte	65
7. Ida Karu	88
7. Harry Erm	82
10. Kalju Tire	65
11. Margarita Kalda	74
12. Dmitri Nikolajev	73
14. Maimu Ganson	65
15. Vilma Roo	78
16. Maie Kase	70
17. Leida Moks	83
17. Valentine Lamsoo	71
18. Johannes Kalam	90
20. Kalev Tihane	83
20. Ilme-Helju Susi	72
21. Helju-Eha Lips	70
23. Lembit Lokko	65
25. Lonni Sarnik	77
27. Maria Jaanre	89
29. Maria Snetkova	81

Sündisid

Diana Paistu ja Aivar Angerja perre Uusnas sündis 22. detsembril tütar Emily Andra Angerjas.

Helle Ulja ja Silver Pissarevi perre Tõnukülas sündis 2. jaanuaril poeg Jaanis Pissarev.

Maarika Tedre perre Vana-Võidus sündis 3. jaanuaril poeg Günter.

Anne-Ly Liibuski perre Ruudikülas sündis 2. jaanuaril tütar Liisi.

Jõuluaeg lõpetati ühise kuuskede põletamisega

7. jaanuaril tähistati Tánassilma Rahvamaja juures jõuluaja lõppu ühise jõulukuuskede põletamisega.

Tuuline ilm ei takistanud ettevõtet. Põhiliselt toimetas kuused kohale küllavanem Mait Siirus. Viimase kuusega tuli kilomeetri kauguselt puud enda järel nõõriga vedades rõõmsameelne hõikaja.

Kartsime kehva ilma tõttu ürituse nurjumist, kuid eakate klubi "Rõõmsameelsed" ja lapsed ei taganud.

Rahvamaja soojades ruumides lauldi ühislaulu, tantsiti seltskonnatantse ja maitsti kaasatoodud külakosti.

Pille Sihver,
Tánassilma Rahvamaja juhataja

Algatati detailplaneering

Viiratsi Vallavalitsuse korraldusega nr. 356 7. detsembrist on algatatud detailplaneeringu koostamine Viiratsi vallas Valma külas Peerna kinnistule. Planeeringu eesmärk on kinnistujaamine ehituskruunkideks, hoonestus-

tingimuste, insenerivarustuse ning servituutide seadmise vajaduse määramine.

Krista Pääsik,
maakorraldaja

Valla elanikkond arvudes

1. jaanuaril 2005 elas rahvastiku-registri andmetel Viiratsi vallas 3745 (1. 01. 2004 oli 3763) inimest. Seega vähenes aasta jooksul inimeste arv 18 inimese võrra.

Möödunud aastal sündis vallas 34 last ja suri 49 inimest, seega on iive endiselt negatiivne.

Viiratsi valla rahvastik külades

Külad	Mehi	Naisi	Kokku mehi ja naisi 03.2003	Kokku 12.2004
Jõeküla	37	33	70	75
Kibeküla	15	22	37	41
Kuudeküla	24	19	43	39
Loime	6	13	19	22
Mäeltküla	58	54	112	121
Mähma	37	38	75	78
Rebaste	9	14	23	23
Ridaküla	17	25	42	40
Ruudiküla	31	35	66	62
Saareküla	27	24	51	49
Surva	30	20	50	48
Tusti	82	72	154	156
Tõnuküla	34	34	68	69
Tänassilma	95	94	189	172
Uusna	188	206	394	391
Valma	93	76	169	165
Vana-Võidu	192	214	406	427
Vanavälja	38	42	80	82
Vardja	100	72	172	181
Vasara	48	39	87	74
Verilaske	77	60	137	135
Viiratsi alevik	643	704	1347	1295

Ljubov Auksmann,
registripidaja

● Ekseko bussipeatus 9. jaanuaril.

AIN JÜRIMA foto

HEA, ET NIIGI LÄKS

8. ja 9. jaanuaril Eestimaad räsitud torm ei jätnud puudutamata ka meie valda. Tugevasti said kannatada metsad. Õnneks on hoonetel kahjustusi vähe. Tuul rebis küll eterniitplaate, kukutas puid katustele ja muutis olematuks

mõned bussiootepaviljonid.

Et murdunud puud ja tugev tuul lõhkusid palju elektriliine, siis oli elekter katkenud mitu päeva. Täna on enamus vallast taas elektriga varustatud.

Väino Luik

Pilt Soomaa koduleheküljelt

MÄLESTAME

Toivo-Peeter Susi

16. 12. 1928 – 22. 12. 2004
Uusna

Kalev Liivoja

26. 09. 1955 – 24. 12. 2004
Vana-Võidu

Lembit Punder

1. 08. 1935 – 26. 12. 2004
Viiratsi

Salme Tipp

29. 12. 1912 – 27. 12. 2004
Tusti

Karl Makko

14. 10. 1931 – 28. 12. 2004
Viiratsi

Tiit Kuslap

25. 05. 1968 – 28. 12. 2004
Saareküla

Kalju Ruul

24. 12. 1939 – 31. 12. 2004
Viiratsi

Anu Ruul

2. 11. 1970 – 10. 01. 2005
Viiratsi

Gustav Jakobson

5. 10. 1922 – 11. 01. 2005
Vana-Võidu

Mälumäng käivitub 20. jaanuaril

2005. aasta külade võistkondade mõtete teritamise avavoor toimub 20. jaanuaril kell 19 Viiratsi Kool-Huvikeskuse saalis.

Matti Kallaspoolik

Aktsiaseltsi "Viljandi Veevärk" kontaktandmed

Veevariist ja -riketest saab teada anda dispetšerile 24 tundi ööpäevas telefonil 433 4551.

Veenäidud tuleb teatada klienditeenindusele telefonil 433 4109; väljaspool tööaega registreerib kõne automaatvastaja.

e-maili aadress: klient@viljandivesi.ee
kodulehekülj: www.viljandivesi.ee.

● Lühidalt ●

"Jutuveskil" läheb neljas hooaeg

11. jaanuaril said Viiratsi Algkoolis kokku muinasjutuhuvilised, et alustada neljandat hooaega. Räägiti üksteisele idamaiseid jutte. Tore on tõdeda, et osalejad on oma esimeste aastate häbelikusest üle saanud ja peaaegu kõikidel kokkutulekul on üks või mitu jutukest teistele jutustatud.

Veebruaris saame kokku Viljandi Lassteaed-Algkoolis. Vabariigi aastapäeva puhul räägime eesti muistendeid.

Suvel saavad muinasjuttu armastavad õpetajad kokku 5. suvelaagris, mille tööplaani tegemine juba käib. Nagu alati, on ka sel aastal suvelaagrisse oodatud Viiratsi valla koolilapsed. Nemad kirjutavad "5. Viirvalli juturaamatu". Täpsemad juhised avaldatakse hiljem.

Kel lusti ja huvi jutuveestmise vastu, on oodatud jutuveestmiste hulka!

Mari Karilaid

"Kuukirja" annab välja Viiratsi Vallavalitsus, ilmub 20. kuupäeva paiku. Toimetaja Maret Lina (tel. 439 4473). Kirjad saata Viiratsi sidejaoskonda 70101; e-post: viiratsi@viiratsi.ee. Kodulehekülj: http://www.viiratsi.ee. Trükiarv 1400.